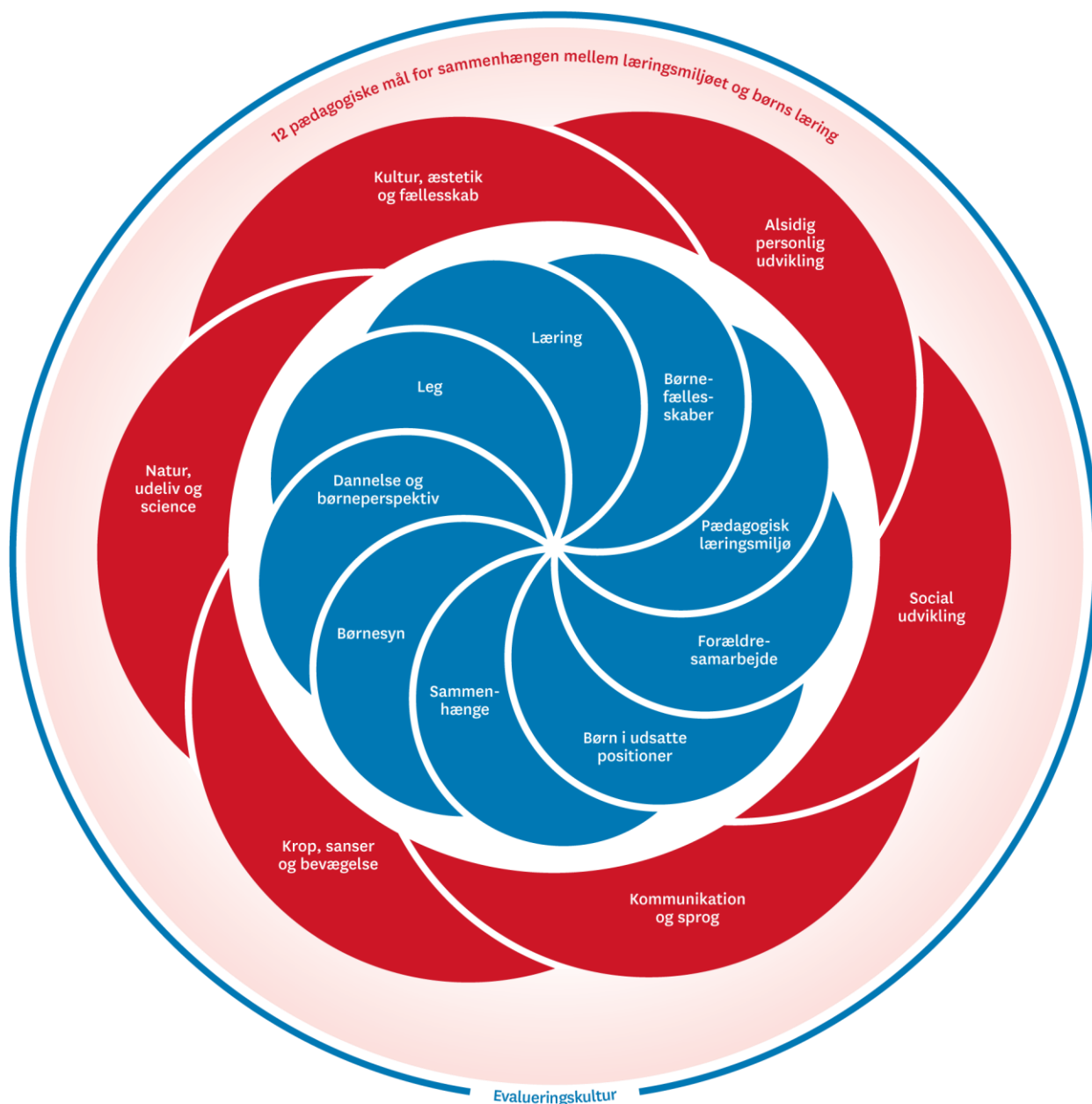

Pædagogisk læreplan for Klynge IBØ-F Vuggestuen Akvariet - 2023

Den pædagogiske læreplan udgør rammen og den fælles retning for vores pædagogiske arbejde med børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Læreplanen er et levende dokument, som kort beskriver vores pædagogiske overvejelser og refleksioner med eksempler, der er retningsgivende for det daglige pædagogiske arbejde.

Ramme for udarbejdelse af den pædagogiske læreplan

Den pædagogiske læreplan udarbejdes med udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag samt de seks læreplanstemaer og de tilhørende pædagogiske mål for sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børns læring.

Rammen for at udarbejde den pædagogiske læreplan er dagtilbudsloven og dens overordnede formålsbestemmelse samt den tilhørende bekendt-

gørelse. Loven og bekendtgørelsen er udfoldet i publikationen [Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold](#). Publikationen samler og formidler alle relevante krav til arbejdet med den pædagogiske læreplan og er dermed en forudsætning for at udarbejde den pædagogiske læreplan. Derfor henvises der gennem skabelonen løbende til publikationen. På sidste side i skabelonen er der yderligere information om relevante inspirationsmaterialer.

Hvem er vi?

Vuggestuen Akvariet er en vuggestue med 60 børn. Institutionen ligger på Næstvedgade 3 og har en stor grøn have, med flere forskellige områder som giver børnene forskellige legemuligheder.

Klynge IBØ-F består af ni enheder på 0-10 års området; bestående af Akvariet, Junglebo, Hvepsebo, Rosenvang, Rosahaven, Charlottehaven, Kong Gurli, Lomholt og Vokseværket.

I Klynge IBØ-F har vi fokus på fælles faglig retning, det ses blandt andet i vores netværksgrupper på tværs af enhederne. Her arbejdes med sprog, mad, læreplanen og uddannelse af kommende pædagoger i vores praktik netværk.

IBØ-F's Kerneopgave

Kerneopgaven er, i samarbejde og partnerskab med forældre og kollegaer, at skabe læringsmiljøer for børnene, der fremmer alle børns trivsel, udvikling, dannelse, læring og deltagelsesmuligheder.

Med særlig fokus på:

Hvad skal børnene have ud af det?

Hvad er børnenes deltagelsesmuligheder?

Voksenpositioner

Pædagogisk grundlag

”De centrale elementer er:

- **Børnesyn.** Det at være barn har værdi i sig selv.
- **Dannelse og børneperspektiv.** Børn på fx 2 og 4 år skal høres og tages alvorligt som led i starten på en dannelsesproces og demokratisk forståelse.
- **Leg.** Legen har en værdi i sig selv og skal være en gennemgående del af et dagtilbud.
- **Læring.** Læring skal forstås bredt, og læring sker fx gennem leg, relationer, planlagte aktiviteter og udforskning af naturen og ved at blive udfordret.
- **Børnefællesskaber.** Leg, dannelse og læring sker i børnefællesskaber, som det pædagogiske personale sætter rammerne for.
- **Pædagogisk læringsmiljø.** Et trygt og stimulerende pædagogisk læringsmiljø er udgangspunktet for arbejdet med børns læring.
- **Forældresamarbejde.** Et godt forældresamarbejde har fokus på at styrke både barnets trivsel og barnets læring.
- **Børn i udsatte positioner.** Alle børn skal udfordres og opleve mestring i lege og aktiviteter.
- **Sammenhæng til børnehaveklassen.** Sammenhæng handler blandt andet om at understøtte børns sociale kompetencer, tro på egne evner, nysgerrighed mv.”

”Loven fastsætter, at alle elementer i det fælles pædagogiske grundlag skal være udgangspunkt for arbejdet med den pædagogiske læreplan og dermed det pædagogiske arbejde med børns læring i dagtilbud.”

”Nogle elementer i form af fx børnesynet skal altid være til stede i det pædagogiske læringsmiljø, mens andre elementer som fx arbejdet med at skabe en god overgang til børnehaveklassen kan være mere til stede i nogle sammenhænge end andre.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 14

Børnesyn, Dannelse og børneperspektiv, Leg, Læring og Børnefællesskaber

Først forholder I jer til de fem elementer:

- Børnesyn
- Dannelse og børneperspektiv
- Leg
- Læring
- Børnefællesskaber.

I Vuggestuen Akvariet arbejder vi ud fra at:

Det enkelte barn er unikt med forskellige baggrunde, ressourcer, kompetencer og måder at lære på, og har krav på at blive mødt med respekt for sin person.

- Børn udvikler sig i forskellige hastigheder og skal udfordres passende i forhold hertil.
- Barnet er et produkt af det samfund det lever i, de sociale relationer det indgår i og de krav, der stilles til det, bl.a. i dagtilbuddet.
- Barnet er som udgangspunkt samarbejdsvilligt og nysgerrigt på sin omverden, og har brug for aktivt samvær med og positiv interesse fra andre mennesker for at udvikle dets personlighed.
- Barnet har intentioner bag sine handlinger, som vi voksne skal være nysgerrige på og have øje for.

Leg er et vigtigt element i barnets udvikling. Det er her, at barnet lærer sig selv og sin omverden at kende, udvikler tænkning og færdigheder, bliver social, udvikler venskaber og lærer konfliktløsning.

I legen kan børnene bruge sig selv og deres fantasi, være igangsættende og byde ind med forslag. Børnene spejler sig i hinanden, lærer hvor hinandens grænser går, føle glæden ved at blive bedre til noget, fordi de øver sig.

Børnene skal vide at de kan få hjælp og støtte fra os, når det er nødvendigt.

Vi skal forsøge at tolke deres signaler og forstå, hvornår de har brug for vores assistance.

Det er i legen samspillet med andre udvikles, og børnene udvikler sig.

Det skal vi støtte børnene i ved at gå foran-vedsiden af-bagved.

Vi skifter hele tiden vores positionering i forhold til barnet og børnegruppens behov.

Pædagogisk læringsmiljø

”Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan det enkelte dagtilbud hele dagen etablerer et pædagogisk læringsmiljø, der med leg, planlagte vokseninitierede aktiviteter, spontane aktiviteter, børneinitierede aktiviteter samt daglige rutiner giver børnene mulighed for at trives, lære, udvikle sig og dannes.

Det pædagogiske læringsmiljø skal tilrettelægges, så det inddrager hensynet til børnenes perspektiv og deltagelse, børnefællesskabet, børnegruppens sammensætning og børnenes forskellige forudsætninger.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 22-23

Det er en forudsætning, at de voksne er sig fagligt bevidste om at kunne observere, reflektere, planlægge og handle ud fra gruppens og det enkelte barns behov.

Når vi er det, skabes et miljø hvor børnenes personlighed, kompetencer og forudsætninger er kerne-elementer i vores læringsrum.

Personalet har planlagte møder hvor vi sparrer, vejleder og øver os i ovenstående. Dette er med til at skærpe opmærksomheden og højne fagligheden omkring vores læringsmiljø.

Læringsmiljøet er præget af struktur gennem det meste af dagen, idet mange af vores børn har behov for en fast struktureret hverdag med genkendelige faste rutiner.

Barnets læring er en kontinuerlig proces som både foregår i de sociale relationer barnet indgår i og samspillet mellem barnet og dets omgivelser.

Læring sker i barnets egen psykiske og fysiske tilegnelses- forandrings- og udviklingsproces, der foregår med udgangspunkt i barnets vilkår.

I denne læringsproces tilegner barnet sig øget viden, erfaringer og færdigheder. Læring er tæt forbundet med dannelse, socialisering, udvikling og forandring.

Børn i vuggestue har brug for rutiner, genkendelighed og overskuelighed. Vi har god erfaring med at dele børnene op i mindre grupper, dette skaber ro, nærvær og tryghed, som giver plads til læring og udvikling.

Læringen sker både i spontant opståede situationer og ved planlagte aktiviteter og oplevelser.

Børn erfarer ved at bruge kroppen og sanserne. De skal røre, smage, se og lytte til ting. Børn lærer gennem leg på forskellige niveauer afhængig af alder og udviklingstrin. Børn lærer når noget giver mening. Legen er med til at skabe mening for dem og det er ofte gennem legen at de lærer og udvikler færdigheder og kompetencer.

Fx: Vi leger i sandkassen, hvor børnene kan røre ved sandet og bygge forskellige ting med det.

Det pædagogiske personales rolle og opgave er at understøtte, inspirere og udfordre børns læreproces. Personalet må gennem handling, dialog og som rollemodel udfordre barnet til undren og refleksion af egne oplevelser, følelser og forståelse og handlinger.

Børns læring sker i samspil med andre og i de fysiske og psykiske rammer hverdagslivet danner. Ved læring skal forstås både den ubeviste og beviste proces, der foregår i dagligdagen. Derfor er hele vuggestuens læringsmiljø centralt for barnets mulighed for læring. Gennem pædagogikken skaber de voksne det læringsmiljø der er i vuggestuen.

Det pædagogiske læringsmiljø er rammen for børns læring og trivsel og dermed ikke bare nogle få timer med pædagogiske aktiviteter om formiddagen. Det pædagogiske læringsmiljø er hele dagen og rammen for leg og rutinesituationer som bleskift og måltider, vokseninitierede aktiviteter m.v.

Et godt læringsmiljø kræver et godt fællesskab med gode og trygge voksen- og børnerelationer. Et læringsmiljø kan opstå spontant omkring en regnorm. Med andre ord, er læringsmiljøet ikke kun begrænset af et fysisk rum.

Samarbejde med forældre om børns læring

”Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan dagtilbuddet samarbejder med forældrene om børns læring.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 24-25

Samarbejdet med forældrene er en vigtig del af det pædagogiske arbejde omkring barnet. Vi ser forældrene som en afgørende ressource i samarbejdet, som er meget vigtig i forhold til barnets trivsel og udvikling. Forældrene inddrages i barnets udvikling og trivsel, ved samtaler i løbet af barnets tid i vuggestuen, samt ”garderobesnakke”.

Her drøfter vi barnets nærmeste zone for udvikling og hvordan vi sammen kan guide og støtte barnet i dets videre udvikling. Vi bruger også aula til at inddrage og informere forældrene om hvilke aktiviteter og aktuelle læringstemaer der er for børnene.

Vi guider forældrene i helt konkrete tiltag om fx barnets selvhjulpethed, dialog i hjemmet og hvilke aktiviteter barnet kan være med til i hjemmet. Hvis vi ser et barn, der har brug for stimulering i forhold til motorik, anbefaler vi forældrene legepladser i området, de kan besøge og andre anbefaler vi at gå på biblioteket og låne bøger, der kan læses der hjemme.

I forbindelse med start i vuggestue, inviterer vi til en ”før-start-samtale. Dette er en måde at sikre en fælles forståelse omkring barnet, samt give nye familier en tryk start. Der er også to faste (en primær og en sekundær) indkørings voksne, til hver enkelt familie. Dette sikrer, at familien har en der kender dem og deres barn særligt godt og som de kan henvende sig til med stort og småt.

Vi har altid en dialog og et samarbejde med forældrene når deres børn står over for udfordringer som det skal have hjælp til og hvor det er vigtigt at vi er enige om det fremadrettede arbejde.

Vi holder forældremøde en gang om året, hvor vi både kan have et særligt tema, eller noget fra vuggestuens hverdag.

Vi har forældrerådsmøder 4 gange om året, hvor vi fordyber os i forskellige temaer, som kan give refleksion til praksis.

Børn i udsatte positioner

”Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan det pædagogiske læringsmiljø tager højde for børn i udsatte positioner, så børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse fremmes.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 26

I den daglige pædagogiske praksis er vi opmærksomme på børn med særligt behov. Der vil være flere signaler fra barnet, som de voksne er opmærksomme på. Et barn kan have behov for en særlig indsats i en begrænset eller længere periode, men det er vigtigt at vi tager fat i både store og små problemstillinger.

Børn med behov for en særlig indsats kan være:

- Børn med udviklingsforsinkelser (motorisk, sprogligt, socialt).
- Børn der er særligt sensitive/følsomme.
- Børn med udviklingsforstyrrelser, diagnoser, fysisk/psykisk handicaps.
- Børn der er belastede af problemer i deres familie eller nærmiljø.
- Børn der er sårbare fordi der i en forbigående periode, er svær sygdom eller alvorlige problemer i deres familie eller nære miljø.

Når vi taler om børn med behov for en særlig indsats, er det børn hvis sundhed, udvikling og trivsel er i fare.

Nedenfor er principper vi arbejder ud fra:

- Anerkender alle børn med hver deres forskelligheder.
- Har forståelse for og handler ud fra barnets udtryk, behov og adfærd.
- Planlægger pædagogiske forløb der tilgodeser det enkelte barns udviklingsniveau og behov f.eks. sprog indsatser eller motorikforløb.
- Sørger for ekstra tid/rum og hænder til at tilgodese de børn der har særlige behov.
- I dagligdagen taler vi med børnene om hinandens ressourcer, og har fokus på bl.a. hjælp-somhed og samarbejde.
- Vi inddrager andre faggrupper, fx psykolog, sundhedsplejerske, talepædagog, støttepædagog og pædagogisk konsulent.

- Udvider samarbejdet med forældre, og forsøger at skabe en god og åben relation.
 - Den enkelte stue udarbejder en pædagogisk handleplan.
 - De voksne omkring barnet er informeret om evt. handleplan og tiltag, og arbejder ud fra disse.
-

Øvrige krav til indholdet i den pædagogiske læreplan

Inddragelse af lokalsamfundet

”Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan dagtilbuddet inddrager lokalsamfundet i arbejdet med etablering af pædagogiske læringsmiljøer for børn.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 29

I Klyngen benytter vi os af de omkring liggende legepladser, parker og andre kulturinstitutioner.

Arbejdet med det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø

”Arbejdet med det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø i dagtilbuddet skal integreres i det pædagogiske arbejde med etablering af pædagogiske læringsmiljøer.

Børnemiljøet skal vurderes i et børneperspektiv, og børns oplevelser af børnemiljøet skal inddrages under hensyntagen til børnenes alder og modenhed.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 30

Det **fysiske** miljø handler om Akvariets fysiske rammer både indendørs og udendørs. Med udgangspunkt i børneperspektivet har vi skabt rum der giver plads og muligheder for børnene. Vi arbejder med fleksibilitet i vores indretning, f.eks. møbler der kan flyttes og tilgængelighed af legetøj. Udendørs har vi Haven som er indrettet med træer, buske, forhøjninger og små legeområder.

Vi ser Haven som et sted der indbyder til at børnene kan være aktive på mange forskellige måder, og dermed med til at fremme deres udvikling og læring.

Det **æstetiske** miljø afspejles i vores indretning, udsmykning, materialevalg og den stemning det skaber i huset. Vuggestuen Akvariet er indrettet ud fra forestillingen om at børnenes oplevelse af rummet er med til at motivere dem i deres hverdag. Det æstetiske miljø har indflydelse på hvordan omgivelserne gør indtryk på børnene, f.eks. har vi store stuer med meget lysindfald der giver

en oplevelse af at der god plads og lyst til at lege i rummet. Et spændende og inspirerende miljø bidrager til børnenes forundring, kreativitet, udfoldelsesmuligheder og leg.

Det **psykiske** miljø drejer sig om, hvordan børnene trives med hinanden og med de voksne. I forhold til dette vægter vi værdier som omsorg, empati og tryghed (se afsnittet Akvariets pædagogik). Vi er nærværende voksne der er opmærksomme på det enkelte barn og hele børnegruppens trivsel og udvikling.

Det fysiske, det psykiske og det æstetiske børnemiljø er ofte sammenhængende og har stor indflydelse på hinanden og dermed påvirker det også børnene. Arbejdet med børnemiljøet er en løbende, evig proces, og derfor er der hele tiden tiltag der skal justeres, nye kommer til, andre afsluttes.

De seks læreplanstemaer

”Den pædagogiske læreplan skal udarbejdes med udgangspunkt i seks læreplanstemaer samt mål for sammenhængen mellem læringsmiljøet og børns læring.

Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan det pædagogiske læringsmiljø understøtter børns brede læring inden for og på tværs af de seks læreplanstemaer.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 32

Alsidig personlig udvikling

”Alsidig personlig udvikling drejer sig om den stadige udvidelse af barnets erfaringsverden og deltagelsesmuligheder. Det forudsætter engagement, livsduelighed, gåpåmod og kompetencer til deltagelse.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 36-37

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udfolder, udforsker og erfarer sig selv og hinanden på både kendte og nye måder og får tillid til egne potentialer. Dette skal ske på tværs af blandt andet alder, køn samt social og kulturel baggrund.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte samspil og tilknytning mellem børn og det pædagogiske personale og børn imellem. Det skal være præget af omsorg, tryghed og nysgerrighed, så alle børn udvikler engagement, livsduelighed, gåpåmod og kompetencer til deltagelse i fællesskaber. Dette gælder også i situationer, der kræver fordybelse, vedholdenhed og prioritering.

Hvad gør vi:

- Vi er observerende overfor alle børn, og på stuemøde drøfter og reflekterer omkring de enkelte børns trivsel og udvikling.
- Vi er nærværende og ser børns forskelligheder.
- Vi accepterer barnets fravalg (grænser).
- Vi har en anerkendende tilgang til børnene, hvor vi er lyttende overfor børns behov og ønsker.
- Vi hjælper med at sætte ord på børnenes følelser og handlinger.

- Vi inddrager børnene i de daglige gøremål, og giver børnene den nødvendige tid til f.eks. at spise, tage tøj på osv.
- Vi giver børnene tilhørsforhold til andre børn og voksne på stuen samt i resten af huset, f.eks. bruger vi vores samling til at snakke om hvem der er i vuggestuen og hvem der har fri eller er syg.
- Vi vægter en god daglig kontakt og dialog med forældrene om børnenes trivsel og udvikling.

Social udvikling

”Social udvikling er udvikling af sociale handlemuligheder og deltagelsesformer og foregår i sociale fællesskaber, hvor børnene kan opleve at høre til, og hvor de kan gøre sig erfaringer med selv at øve indflydelse og med at værdsætte forskellighed.

Gennem relationer til andre udvikler børn empati og sociale relationer, og læringsmiljøet skal derfor understøtte børns opbygning af relationer til andre børn, til det pædagogiske personale, til lokal- og nærmiljøet, til aktiviteter, ting, legetøj m.m.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 38-39

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn trives og indgår i sociale fællesskaber, og at alle børn udvikler empati og relationer.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte fællesskaber, hvor forskellighed ses som en ressource, og som bidrager til demokratisk dannelse.

Hvad gør vi:

- Vi er gode rollemodeller og vise børnene, at vi godt kan lide at være i vuggestuen og være sammen med børnene og hinanden.
- Vi anerkender og støtter børnenes sociale initiativer f.eks. trøste andre børn eller invitation til leg.
- Vi giver børnene mulighed for at give udtryk for det de mener og føler.
- Vi giver børnene mulighed for at deltage i forskellige fællesskaber i løbet af dagen.
- Vi skaber en gruppestruktur der fremmer fællesskabsfølelsen f.eks. samling eller gruppeaktiviteter.
- Vi arbejder i små grupper, til gavn for det enkelte barn.
- Vi lærer børnene at vente på hinanden f.eks. når de skal have tøj på eller gerne vil vælge en sang.
- Vi giver børnene mulighed for at afprøve sig selv f.eks. i konflikter med støtte fra de voksne.
- Vi fremhæver børnenes kvaliteter overfor andre børn, så alle børn bliver attraktive at lege med.

Kommunikation og sprog

”Børns kommunikation og sprog tilegnes og udvikles i nære relationer med barnets forældre, i fællesskaber med andre børn og sammen med det pædagogiske personale.

Det centrale for børns sprogtilegnelse er, at læringsmiljøet understøtter børns kommunikative og sproglige interaktioner med det pædagogiske personale. Det er ligeledes centralt, at det pædagogiske personale er bevidst om, at de fungerer som sproglige rollemodeller for børnene, og at børnene guides til at indgå i fællesskaber med andre børn.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 40-41

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udvikler sprog, der bidrager til, at børnene kan forstå sig selv, hinanden og deres omverden.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn opnår erfaringer med at kommunikere og sprogliggøre tanker, behov og ideer, som børnene kan anvende i sociale fællesskaber.

Hvad gør vi:

- Vi er nærværende og indbyder børnene til samtale. Vi er anerkendende overfor børnenes egne sproglige initiativer.
- Vi sætter ord på børnenes handlinger og initiativer f.eks. ”Vil du gerne ned fra stolen?”
- Vi støtter børnene i at sætte ord på deres meninger og følelser, når de er glade, kede af det, vrede eller nysgerrige.
- Vi opfordrer børnene til at være nysgerrige.
- Vi taler om dagligdags aktiviteter, og taler når vi er på turer ud af huset om hvad vi oplever
- Vi har Alderssvarende legetøj, bøger og puslespil der er tilgængeligt for børnene.
- Vi taler, synger, laver rim og remser. Leger, spiller musik og laver sanglege.
- Vi laver Historiefortælling/højtlesning.
- Vi bruger sprogtrappen både i forbindelse med planlagte samtaler og ved nysgerrighed og bekymring omkring et barns sprog.

Krop, sanser og bevægelse

”Børn er i verden gennem kroppen, og når de støttes i at bruge, udfordre, eksperimentere, mærke og passe på kroppen – gennem ro og bevægelse – lægges grundlaget for fysisk og psykisk trivsel.

Kroppen er et stort og sammensat sansesystem, som udgør fundamentet for erfaring, viden, følelsesmæssige og sociale processer, ligesom al kommunikation og relationsdannelse udgår fra kroppen”.

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 42-43

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udforsker og eksperimenterer med mange forskellige måder at bruge kroppen på.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn oplever krops- og bevægelsesglæde både i ro og i aktivitet, så børnene bliver fortrolige med deres krop, herunder kropslige fornemmelser, kroppens funktioner, sanser og forskellige former for bevægelse.

Hvad gør vi:

- Vi er rollemodeller, der viser glæde ved at bruge kroppen og aktivt deltager i aktiviteter og lege.
- Vi lærer barnet om forskelligheder og kropsbevidsthed. Vi snakker om kroppen og sætter navn på de forskellige kropsdele.
- Vi støtter børnene i selv at tage tøj af og på.
- Vi laver aktiviteter der stimulerer og udfordrer finmotorikken f.eks. modellervoks, tegning, maling, puslespil, spise med bestik osv.
- Vi laver aktiviteter der stimulerer og udfordrer grovmotorikken f.eks. klatrerredskaber, bolde, legeplads, rytmik, løbecykler, bevægelseslege osv.
- Vi laver bevægelse, som giver børnene et godt udgangspunkt for at mærke egen krop, og bruge kroppen i fællesskab med andre børn.
- Vi har faste rutiner omkring hygiejne – vasker hænder efter toiletbesøg og før spisning, nys og hoster i albuen osv. Vi øver toiletbesøg for de ældste børn og de børn der har interesse.
- Vi besøger Fælledparken og andre nærliggende områder med gode udfoldelses- og bevægelsesmuligheder.
- Vi tilbyder sund kost, hvor børnene får mulighed for både at få stimuleret og udfordret deres sanser

Natur, udeliv og science

”Naturoplevelser i barndommen har både en følelsesmæssig, en kropslig, en social og en kognitiv dimension.

Naturen er et rum, hvor børn kan eksperimentere og gøre sig de første erfaringer med naturvidenskabelige tænke- og analysemåder. Men naturen er også grundlag for arbejdet med bæredygtighed og samspejlet mellem menneske, samfund og natur.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 44-45

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får konkrete erfaringer med naturen, som udvikler deres nysgerrighed og lyst til at udforske naturen, som giver børnene mulighed for at opleve menneskets forbundethed med naturen, og som giver børnene en begyndende forståelse for betydningen af en bæredygtig udvikling.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn aktivt observerer og undersøger naturfænomener i deres omverden, så børnene får erfaringer med at genkende og udtrykke sig om årsag, virkning og sammenhænge, herunder en begyndende matematisk opmærksomhed.

Hvad gør vi:

- Vi bruger vores egen legeplads, som vi omtaler som Haven.
- Vi bruger nærmiljøet for at lære børnene at der kan være store forskelle i naturen.
- De voksne introducerer børnene til de ting vi kan finde i naturen.
- Vi ser på dyr og insekter.
- Vi ser på planter, smager, dufter og rør.
- Vi hopper i vandpytter, leger med sne, læser bøger, mærker vinden og solen på vores krop, så vi mærker årstidernes skiften rent fysisk.
- De voksne er gode rollemodeller og viser hvad naturen tilbyder.
- Vi har spiselige planter, krydderurter, bær og frugt i haven.

Kultur, æstetik og fællesskab

”Kultur er en kunstnerisk, skabende kraft, der aktiverer børns sanser og følelser, ligesom det er kulturelle værdier, som børn tilegner sig i hverdagslivet.

Gennem læringsmiljøer med fokus på kultur kan børn møde nye sider af sig selv, få mulighed for at udtrykke sig på mange forskellige måder og forstå deres omverden.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 46-47

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn indgår i ligeværdige og forskellige former for fællesskaber, hvor de oplever egne og andres kulturelle baggrunde, normer, traditioner og værdier.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får mange forskellige kulturelle oplevelser, både som tilskuere og aktive deltagere, som stimulerer børnenes engagement, fantasi, kreativitet og nysgerrighed, og at børnene får erfaringer med at anvende forskellige materialer, redskaber og medier.

Hvad gør vi:

- Vi lytter til og laver musik sammen med børnene. Vi synger sange og remser.
- Vi maler og tegner med maling, fingermaling, tuscher, kridt, farveblyanter m.m.
- Vi benytter nærmiljøet og andre af byens seværdigheder.
- Vi holder fastelavn og samler æg til påske.
- Vi holder æblefestival
- Vi fejrer jul. Og opretholder julens traditioner samt laver julegaver.
- Vi laver påske relaterede aktiviteter

Evalueringsskultur

”Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at etablere en evalueringsskultur i dagtilbuddet, som skal udvikle og kvalificere det pædagogiske læringsmiljø.

Lederen er ansvarlig for, at arbejdet med den pædagogiske læreplan evalueres mindst hvert andet år med henblik på at udvikle arbejdet. Evalueringen skal tage udgangspunkt i de pædagogiske mål og herunder en vurdering af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø i dagtilbuddet og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse.

Evalueringen skal offentliggøres.

Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at sikre en løbende pædagogisk dokumentation af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Den pædagogiske dokumentation skal indgå i evalueringen.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 50-51

Det er ikke et lovkrav at beskrive dagtilbuddets dokumentations- og evalueringsspraksis i den pædagogiske læreplan, men det kan være en fordel i udarbejdelsen af læreplanen at forholde sig til den løbende opfølgning og evaluering af indholdet i læreplanen.

I Klynge IBØ-F arbejder vi med fælles dagsordner for pædagog – afdelings - og stuemøder. Her er der fokus på systematik i refleksion og evaluering. Her bruges SMTTE som pædagogisk redskab.

Der er i vores daglige rutiner med børnene meget læring. Vi skal skærpe vores opmærksomhed på disse dagligdags-rutinepræget-læringsrum. Vi skal tillægge disse rutiner værdi og opmærksomhed, og vi skal sætte fokus på, at der sker en systematisk evaluering af disse hverdagsrutiner.

Vi skal som ledere tilrettelægge rum hvor italesættelse af værdien af de dagligrutiner bliver et omdrejningspunkt for den pædagogisk praksis (afd/stue/pæd./P-møder), hvilket taler ind i de styrkede læreplaner. Vi skal gøre rutinesituationer til genstand for gode faglige begrundede rutiner.

For at sikre at alle børn har lige mulighed for at udvikle sig til socialt kompetente mennesker, samtidig med at de får mulighed for at opøve færdigheder der gør dem i stand til at mestre eget liv, arbejder vi i klyngen med en koncept der skal blive en del af den pædagogiske praksis i alle klyngens enheder.

Hvad gør vi:

- Vi har faste dagsordner på stuemøder. Dagsordenen taler ind i den styrkede lærerplan og går på undersøgelse i børnenes perspektiv
- Vi holder personalemøde 1 gang om måneden hvor der drøftes pædagogiske perspektiver og udarbejdes handlemuligheder
- Vi benytter SMTTE til fælles faglig retning
- Vi indsamler data via KIDS
- Vi bruger "skema til handling" i planlægning
- Vi arbejder i en afprøvende praksis, hvor vi kontinuerligt justerer praksis i forhold til børnegruppen